

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ярощука Василя Григоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 28 Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 2 червня 2016 року № 1402–VIII

Київ
23 жовтня 2024 року
№ 202-2(II)/2024

Справа № 3-171/2024(350/24)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Лемак Василь Васильович (голова засідання, доповідач),
Городовенко Віктор Валентинович,
Різник Сергій Васильович,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ярощука Василя Григоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 28 Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 2 червня 2016 року № 1402–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 31, ст. 545) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Ярощук В.Г. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність статті 1, частині другій статті 3, частині другій статті 6, частинам першій, другій статті 8, частині другій статті 19, статті 21, частинам другій, третій статті 22, частинам першій, другій статті 24,

частинам першій, другій статті 43, частині першій статті 68, першому реченню частини третьої статті 127, частині другій статті 128 Конституції України (конституційність) частину першу статті 28 Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 2 червня 2016 року № 1402–VIII зі змінами (далі – Закон № 1402).

Згідно з частиною першою статті 28 Закону № 1402 суддею апеляційного суду може бути особа, яка відповідає вимогам до кандидатів на посаду судді, за результатами кваліфікаційного оцінювання підтвердила здатність здійснювати правосуддя в апеляційному суді, а також відповідає одній із таких вимог: має стаж роботи на посаді судді не менше п'яти років; має науковий ступінь у сфері права та стаж наукової роботи у сфері права щонайменше сім років; має досвід професійної діяльності адвоката, зокрема щодо здійснення представництва в суді та/або захисту від кримінального обвинувачення щонайменше сім років; має сукупний стаж (досвід) роботи (професійної діяльності) відповідно до вимог, визначених пунктами 1–3 цієї частини, щонайменше сім років.

1.1. Із матеріалів конституційної скарги вбачається таке. Указом Президента України від 6 жовтня 2021 року № 503/2021 Ярощука В.Г. призначено на посаду судді Миколаївського окружного адміністративного суду.

Ярошук В.Г. 24 грудня 2023 року звернувся до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі – Комісія) із заявою, в якій просив допустити його до участі в конкурсі на зайняття вакантної посади судді апеляційного адміністративного суду. Комісія рішенням від 4 березня 2024 року № 83/ас-24 не допустила Ярощука В.Г. до проходження кваліфікаційного оцінювання та участі в конкурсі, оскільки він не мав п'ятирічного стажу роботи на посаді судді станом на день подання документів, тому не відповідав вимогам пункту 1 частини першої статті 28 Закону № 1402.

Ярошук В.Г. звернувся до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду як суду першої інстанції з позовом до Комісії, у якому просив: визнати протиправним і скасувати рішення Комісії; зобов'язати Комісію

допустити його до проходження кваліфікаційного оцінювання та участі в конкурсі.

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду рішенням від 10 травня 2024 року, залишеним без змін постановою Великої Палати Верховного Суду від 11 липня 2024 року, у задоволенні позову відмовив.

Велика Палата Верховного Суду погодилась із висновками суду першої інстанції про те, що Комісія обґрунтовано констатувала відсутність у Ярощука В.Г. стажу роботи на посаді судді, потрібного для зайняття посади судді апеляційного суду, визначеного пунктом 1 частини першої статті 28 Закону № 1402, та відмовила йому в допущенні до проходження кваліфікаційного оцінювання та участі в конкурсі.

1.2. На думку Ярощука В.Г., приписи частини першої статті 28 Закону № 1402 суперечать Конституції України, зокрема принципам верховенства права (стаття 8), непорушності прав і свобод людини (стаття 21), є дискримінаційними (стаття 24), оскільки виокремлюють декілька конкретних груп осіб, які наділені правом брати участь у конкурсі на зайняття вакантних посад суддів в апеляційних судах. Ярощук В.Г. твердить, що оспорювані приписи Закону № 1402 „фактично в неконституційний спосіб обмежують чисельну кількість правників стати кандидатом на посаду суддів апеляційних судів через рід занять однієї професії без узгодження з принципом верховенства права“; а також наголошує, що „встановлення різних підходів до порядку кар’єрного росту суддів порушує статус суддів та гарантії їх незалежності“.

До конституційної скарги долучено копії рішення Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 10 травня 2024 року, постанови Великої Палати Верховного Суду від 11 липня 2024 року.

Обґрунтовуючи свої твердження, Ярощук В.Г. посилається на окремі приписи Конституції України, Закону № 1402, Закону України „Про Вищу раду правосуддя“ від 21 грудня 2016 року № 1798–VIII, рішення Конституційного Суду України та Європейського суду з прав людини, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, а також на судові рішення у його справі.

2. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55).

2.1. Ярощук В.Г., твердить, що законодавче регулювання вимог до кандидатів на посаду судді апеляційного суду відповідно до частини першої статті 28 Закону № 1402 надає необґрунтовані переваги окремим групам правників брати участь у конкурсі на зайняття вакантних посад суддів апеляційних судів, порівнюючи з іншими професійними групами юристів, які не відповідають цим вимогам, і вважає такий підхід дискримінаційним згідно зі статтею 21, частинами першою, другою статті 24 Конституції України.

Аналіз конституційної скарги свідчить, що Ярощук В.Г., висловлюючи твердження щодо порушення його права не бути дискримінованим, яке випливає зі змісту статей 21, 22, 24 Конституції України, не навів аргументів на підтвердження того, що встановлення законодавцем кваліфікаційних вимог до кандидатів на посаду судді апеляційного суду в аспекті стажу професійної діяльності є таким запровадженням різниці у статусі окремих осіб, яке суперечить одному з критеріїв, зазначених у частині другій статті 24 Основного Закону України, та/або є таким, що позбавлене ознак розумності та об'єктивної виправданості.

Отже, наведені в конституційній скарзі доводи Ярощука В.Г. не можуть вважатися обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності частини першої статті 28 Закону № 1402 в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Зазначене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ярощука Василя Григоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 28 Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 2 червня 2016 року № 1402–VIII зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**